

Tithonia (Titonie)

čeleď: Asteraceae

Existuje asi 11 druhů. Rostou v Mexiku, na jihozápadě USA a některé přesahují i do střední Ameriky. Může se jednat o jednoletku, trvalku, keř nebo dokonce v případě *T. koelzii* i malý strom. Listy jsou střídavé, pouze spodní mohou být vstřícné. Dále mohou být řapíkaté nebo přisedlé, čepel má okraj obvykle zubatý, občas laločnatý. Kvete v úborech. Plodem je nažka s mýřem z 1 - 2 osin. Nejznámějším druhem je *T. diversifolia* a *T. rotundifolia*.

Vyhovuje jim hlinitopísčité půda a chráněné místo.

Množí se semeny.

Tithonia calva

synonyma: *Gymnolomia calva*

Tithonia diversifolia

synonyma: *Helianthus quinquelobus*, *Mirasolia diversifolia*, *T. diversifolia* var. *glabriuscula*, *Urbanisol tagetiflora* f. *grandiflorus*, *Urbanisol tagetiflora* var. *diversifolius*, *Urbanisol tagetiflora* var. *flavus*, *Urbanisol tagetifolius* f. *grandiflorus*

oblasti: Belize, Florida, Guatemala, Havajské ostrovy, Honduras, Japonsko, Kostarika, Panama, Portoriko, Salvador, Srí Lanka, Střední Asie, V Mexiko

Pochází z východního Mexika a střední Ameriky (Guatemala, Belize, Honduras, Salvador, Kostarika a Panama). Např. na Srí Lance se stala invazivní rostlinou a introdukce proběhla i v Japonsku. Může růst jako jednoletka i trvalka v podobě byliny nebo keře (někdy i šplhavého). Dorůstá výšky 1,2 - 3 (i 4)m. Mladé větve jsou ochlupené až plstnaté, olysávají. Listy jsou vstřícné nebo střídavé, oválné, 3 (i 5 - 7)tilaložnaté, dlouhé 5 - 20 (i 40)cm, široké 3,5 - 20cm, okraj je vroubkovaně pilovitý, spodní strana je hustě ochlupená, žláznatě tečkovaná, žilnatina dlanitá, báze je protažená až sbíhavá a konec zašpičatělý. Kvete žlutými až oranžovými květy v úboru o průměru 5 - 15cm na 6 - 20cm stopce. Plodem je 4 - 6mm nažka s chmýřem z 2 osin délky 3 - 4mm.

Tithonia fruticosa

Tithonia hondurensis

oblasti: Honduras

Tithonia koelzii

Tithonia longiradiata

synonyma: *Gymnolomia decurrens*, *Gymnolomia scaberrima*, *Helianthus longiradiatus*, *Mirasolia*

scaberrima, Perimeniopsis perfoliata, T. glaberrima, T. platylepis, T. scaberrima

oblasti: Guatemala, Honduras, Kostarika, Mexiko, Nikaragua, Salvador

Roste v Mexiku, Salvadoru, Hondurasu, Guatemale, Nikaragui a Kostarice v podobě vzpřímené byliny nebo polokeře. Dorůstá výšky 1 - 4m. Kmínky jsou hustě odstále ochlupené. Spodní listy jsou vstřícné, řapíkaté, horní střídavé, téměř přisedlé, kopinatého až široce vejčitého tvaru, okraj je vroubkovaně pilovitý bez laloků, konec je zašpičatlý, báze klínovitá nebo zúžená až sbíhavá, spodní strana je hustě jemně ochlupená, délka dosahuje 9 - 17cm a šířka 3 - 14cm. Kvete v žlutých až oranžových úborech se žlutým středem na dlouhých ochlupených stopkách. Plodem je nažka délky 3 - 4,5mm bez chmýru.

Tithonia pedunculata

Tithonia pittieri

synonyma: Gymnolomia pittieri

oblasti: Guatemala, Honduras, Kostarika, Mexiko, Salvador

Roste v Mexiku, Belize, Hondurasu, Guatemale, Salvadoru a Kostarice v podobě byliny nebo keře. Dorůstá výšky 2 - 4m. Větve jsou jemně ochlupené. Spodní listy jsou vstřícné, horní střídavé, na vrcholu přisedlé, lodyžní jsou řapíkaté. Čepel má čárkovitěkopinatý až vejčitékopinatý tvar, okraje jsou vroubkovaně pilovité, nejsou laločnaté, báze je klínovitá až sbíhavá, horní strana je hustě drobně ochlupená, spodní také, navíc žláznatě tečkovaná a délka dosahuje 7 - 16cm. Kvete v úborech žluté barvy na stopce. Plodem je 3,5mm nažka bez chmýru.

Tithonia rotundifolia (Titonie okrouhlolistá)

synonyma: Helianthus speciosus, Leighia speciosa, Tagetes rotundifolia, T. aristata, T. heterophylla, T. macrophylla, T. speciosa, T. tagetiflora, T. uniflora, T. vilmoriniana, Urbanisol aristatus, Urbanisol heterophyllus, Urbanisol tagetiflora, Urbanisol tagetiflora var. speciosus, Verbesina szyszyłowiczii

oblasti: Florida, Louisiana, Mexiko, Portoriko

Pochází z Mexika. Patří mezi byliny. Dorůstá výšky 1,2 - 1,8m. Listy jsou srdčité, plstnatě ochlupené, okraj může být nepravidelně laločnatý a báze křídlatě sbíhavě přechází v řapík. Kvete žlutými až oranžovými květy v úboru. Plodem je nažka. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Fackel' - červenooranžové květy s oranžovým středem
- 'Torch' - oranžovočervené květy se žlutým středem

Množí se semeny.

Tithonia thurberi

synonyma: T. palmeri

oblasti: Arizona

Tithonia tubaeformis

synonyma: *Helianthus tubaeformis*, *T. helianthoides*, *T. tubaeformis* var. *bourgaeana*, *Urbanisol tubiformis*

Další informace:

<http://databaze.dendrologie.cz/index.php?menu=4&id=3247>

<http://kvetiny.atlasrostlin.cz/titonie-okrouhlista>

<https://www.rostliny.net/>